سلسله کتابهای معرفی شده در جزوات

استاد مصطفی ملکیان

- **موضوع بندی:**

۱. فرهنگ‌های عمومی
۲. تاریخ عمومی
۳. روان‌شناسی
۴. انسان‌شناسی
۵. علوم اجتماعی
۶. علوم سیاسی
۷. علوم اقتصادی
۸. اخلاق
۹. فلسفهٔ اخلاق
۱۰. فلسفهٔ علم
۱۱. فلسفهٔ تاریخ
۱۲. فلسفهٔ نفس
۱۳. فلسفهٔ دین / کلیات
۱۴. فلسفهٔ دین / اثبات وجود خدا
۱۵. فلسفهٔ دین / شرور
۱۶. فلسفهٔ دین / جاودانگی
۱۷. فلسفهٔ دین / علم و دین
۱۸. فلسفهٔ دین / وحی و نبوت
۱۹. فلسفهٔ دین / ایمان
۲۰. فلسفهٔ غرب
۲۱. مارکسیسم
۲۲. اگزیستانسیالیسم
۲۳. فمینیسم
۲۴. سنت‌گرایی
۲۵. ادیان (شرقی)
۲۶. مسیحیت
۲۷. فرهنگ اسلامی
۲۸. فلسفهٔ اسلامی
۲۹. کلام اسلامی
۳۰. قرآن و حدیث
۳۱. عرفان و تصوف
۳۲. زبان و ادبیات فارسی
۳۳. فن ترجمه و دستور زبان
۳۴. رمان
۳۵. هنر
۳۶. از دیگر موضوعات

۱. فرهنگ های عمومی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	دایره‌المعارف فارسی	غلامحسین مصاحب	فن ترجمه، ۳۲	دوستان حتماً باید ولو شده به صورت زیراکسی این کتاب را داشته باشند و بدی از آن نیست و خیلی از مشکلات با آن حل می‌شود.
۲	دائره‌المعارف دانش بشر		فن ترجمه، ۳۲	انتشارات امیرکبیر. بسیار بسیار ارزشمند است به خصوص برای اعلام تاریخی و جغرافیایی و اشیاء خاص مفید است ـ با زیراکس هم شده باید تهیه کنید.
۳	دانشنامهٔ جهان نو (؟)		فن ترجمه، ۳۳	دائره‌المعارف برای نوجوانان از انتشارات فرانکلین سابق؛ اما با این‌که برای نوجوانان تهیه شده مطالب خیلی دقیقی دارد.
٤	دائره‌المعارف بریتانیکا		فن ترجمه، ۳۳	
٥	دائره‌المعارف امریکانا		فن ترجمه، ۳۳	
٦	دائره‌المعارف تک‌جلدی کلمبیا		فن ترجمه، ۳۳	بسیار بسیار خوب است
۷	مجموعهٔ چه می‌دانم		فن ترجمه، ۳۳	انتشارات علمی و فرهنگی
۸	زندگی علمی دانشوران	زیر نظر احمد بیرشک	فن ترجمه، ۳۲	خیلی برای دوستان لازم است.
۹	فرهنگ علم	زیر نظر دکتر قلم‌سیاه و بیرشک	فن ترجمه، ۳۲	
۱۰	لسان‌العرب	ابن منظور	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۴۳	
۱۱	المورد	منیر البعلبکی	فن ترجمه، ۴۴	
۱۲	فرهنگ انگلیسی ـ فارسی	محمدرضا باطنی	فن ترجمه، ۴۶	سبک بیان در آن رعایت شده است.
۱۳	Marian Webster Dictionary		زبان تخصصی، ۲	توضیحاتش نسبت به فرهنگ Oxford ساده‌تر و روشن‌تر است و اعلام و اشخاص و اشیاء و جغرافیا هم دارد.
١٤	Oxford Advanced Learned Dictionary		زبان تخصصی، ۲	عنایاتش نسیبت به لغات غیرقابل قیاس با Webster است و مجله‌های انگلیسی را به ۳۰ قسمت تقسیم کرده و برای هریک علامت اختصاری تعیین کرده است.
۱۵	Collegiate Webster Dictionary		زبان تخصصی، ۲	

۲. تاریخ عمومی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	البدء و التاریخ	المطهربن طاهر مقّدسی / [شفیعی کدکنی]	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۵۷	حاوی نظریات مختلف دربارهٔ دخالت اوصاف در موضوع‌له
۲	تاریخ بیهقی	بیهقی	فن ترجمه، ۱۳، ۱۵	حیف است نخوانید
۳	The Study of History	Arnold Toynbee	عقلانیت باورهای دینی، ۱۹۷	کتاب مهروف توین‌بی که در ۱۲ مجلد بسیار عظیم منتشر شده است.
٤	تاریخ تمدن	ویل دورانت	فن ترجمه، ۳۵	حتماً مطالعه کنید، خیلی به دردتان می‌خورد.
۵	تاریخ عمومی	آلبرت ماله / رشید یاسمین	فن ترجمه، ۳۵	اگر تاریخ تمدن را نمی‌خوانید لااقل این را بخوانید.
٦	جریان‌های معاصر	ژان پیر / رضا مشایخی	فن ترجمه، ۳۵	۶ جلدی ـ ترجمهٔ ضعیفی دارد.
۷	خوابگردها	آرتور کوستلر / منوچهر روحانی	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.

۳. روان‌شناسی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	Dictionary of Psychology		فلسفهٔ نفس و بدن، ۳۱	از آن‌جا که چند نفر از نویسندگانش فیلسوف نفس‌اند، در باب تعابیر فلسفهٔ نفس خیلی دقیق است.
۲	Principles of Psychology	William James	فلسفهٔ نفس و بدن، ۸ و ۳۴	مهم‌ترین کتاب در برزخ روان‌شناسی تجربی و روان‌شناسی حسی که نه به افراط آن افتاده است و نه به تفریط این؛ بهترین کتاب برای نقد و مقایسه با آنچه قدمای ما در علم‌النفس گفته‌اند. کتابی مفصل و دارای متنی ادیبانه و مشکل؛ حاوی بحث‌های خیلی عالی و آموزنده. کتاب بسیار معروف او که هنوز هم بی‌منازع است.
۳	Psychology, Brief Course	William James	فلسفهٔ نفس و بدن، ۳۴	اگر کاملش را نمی‌خوانید لااقل این را بخوانید؛ من خودم به‌شخصه خیلی استفاده کرده‌ام و می‌توانم بگویم سرنخ هر مطلبی در این کتاب آمده است، آن هم با دقت ایشان.
٤	Essentials of Psychology	S. Radhakrishnan	عقلانیت باورهای دینی، ۱۴۸	در بیان فرق میان self و ego.
۵	Psychology from an	Franz Brentano	فلسفهٔ نفس، ۱۴ ـ فلسفهٔ نفس و	کتاب بسیار ذی‌قیمتی است و مهم‌ترین اثر برنتانو

	Empirical Standpoint		بدن، ۶	است.
٦	پیشگامان روان‌پزشکی	کلیفورد آلن / اسماعیل سعادت	زبان تخصصی، ۹۰	
۷	روان‌شناسی اجتماعی	اتوکلاین‌برگ / علی‌محمد کاردان	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۵۳	برای براهین فطرت
۸	دین و روان	ویلیام جیمز / مهدی قائنی	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۲ـ ایمان، ۵۰	ترجمهٔ ضعیفی و گزیده‌ای است از کتاب ارزشمند انواع حالات دینی ویلیام جیمز ـ در باب برهان‌های تجربهٔ دینی
۹			جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۸	ترجمه‌های خانم گیتی خوشدل غالباً از نهضت سوم روان‌شناسی است و تنها ترجمهٔ ایشان و یک دو نفر دیگر قابل اعتماد است. آقای مهدی قراچه‌داغی (خواهرزادهٔ سهراب سپهری) حدود ۶۰ مجلد کتاب در این زمینه ترجمه کرده است اما غیردقیق است.
۱۰	آثار خانم اسکاولشین		ایمان، ۲۸۶	
۱۱	آثار خانم لوئیز هی		ایمان، ۲۸۶	
۱۲	شفای زندگی	لوئیس هی / گیتی خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	با ترجمهٔ خوب ـ برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱۳	بازی زندگی و راه این بازی	فلورانس اسکاول‌شین / خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱٤	در مخفی توفیق	فلورانس اسکاول‌شین / خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱۵	نفوذ کلام	فلورانس اسکاول‌شین / خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱٦	کلام تو عصای معجزه‌گر توست	فلورانس اسکاول‌شین / خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱۷	قانون توانگری	کاترین پاندر / گیتی خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱۸	از دولت عشق	کاترین پاندر / گیتی خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۱۹	چشم دل بگشا	کاترین پاندر / گیتی خوشدل	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۵	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص کتاب‌های دیگر در این زمینه (ش ۴۱–۴۷) یا ترجمه نشده‌اند یا ترجمهٔ خوبی ندارند
۲۰	آثار پائولو کوئیلو		جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	صورت عملی و رهاشده از تئوری (شکل غیرسنتی) عرفان آمریکایی است.
۲۱	کیمیاگر	پائولو کوئیلو / دل‌ارا قهرمان	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	
۲۲	کنار رودخانهٔ پیدرا نشستم و	پائولو کوئیلو / دل‌آرا قهرمان	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷،	

	گریستم		۱۱	
۲۳	سفر به دشت ستارگان	پائولو کوئیلو / دل‌آرا قهرمان	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	
۲۴	پیش‌گویی‌های آسمانی	جیمز ردفیلد /	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	مانند پائولو کوئیلو صورت غیرسنتی عرفان آمریکایی است.
۲۵	دهمین پیش‌گویی	جیمز ردفیلد /	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	
۲۶	سفر به دیگر سو	کاستاندا / دل‌آرا قهرمان	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۱	ترجمهٔ دقیقی است. کاستاندا تصمیم گرفت آموزه‌های دون خوان را به زبان امروزی به جهان معرفی کند که در حدود ۱۰ مجلد شده است و این‌ها کم‌کم به فارسی ترجمه شده‌اند و این کتاب از اولین‌هایی است که ترجمه شد و مابقی را دیگران ترجمه کردند و خیلی پرفروش هم شد.
۲۷	آموزش‌های دون خوان	کارلوس کاستاندا / مهران کندری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۷	خلاصه‌ترین و بهترین کتاب دربارهٔ عرفان آمریکایی / سرخ‌پوستی
۲۸	طریقت تولتک‌ها	گراسیئلا کوروالان / مهران کندری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۷	این هم کتاب خلاصه و خوبی در معرفی عرفان آمریکایی است.
۲۹	مرشدی از عالم غیب	تورج زاهدی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۷	ایشان مجموعهٔ ۱۰ مجلدی کتاب‌های کاستاندا را در یک مجلد خلاصه کرده است که به نظرم ضعیف نیامد.
۳۰	تفکر زائد	محمدجواد مصفا	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۲۲	دقیقاً بر اساس سخنان کریشنا مورتی است؛ هرچه ایشان از مورتی ترجمه کرده است بهتر از دیگران است و مابقی ناقابل است.
۳۱	کتاب‌های ریچارد باخ		فلسفهٔ نفس، ۳۵	در بحث از این‌که زندگی ما بر اساس عادت است.
۳۲	خویشتن از هم گسیخته	/ خسرو باقری	فلسفهٔ نفس، ۱۹	انصافاً ترجمهٔ خوبی است ـ کتاب خیلی جالبی است دربارهٔ اسکیزوفرنی
۳۳	The Sane Society	Erich Fromm		تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۰
۳۴	انسان پاک	اریک فروم		تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۰
۳۵	انسان برای خویشتن	اریک فروم	تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۰	
۳۶	داشتن یا بودن	اریک فروم / اکبر تبریزی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۴۲	در باب ملاک معنویت که بر اساس آن بودن مهم است نه داشتن.
۳۷	گریز از آزادی	اریک فروم / عزت‌الله فولادوند	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۶۱ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۰	برای براهین فطرت
۳۸	آثار یونگ		عقلانیت باورهای دینی، ۱۴۸	در بیان فرق میان self و ego.
۳۹	آثار آناندا کوماراسوامی		عقلانیت باورهای دینی، ۱۴۸	در بیان فرق میان self و ego.

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۴۰	فیلسوف ویتگنشتاینی بسیار قوی و قوی‌ترین شاگرد بلافصل ویتگنشتاین. در باب تفاوت نیت با انگیزه حتماً این کتاب را بخوانید	فلسفهٔ نفس، ۱۸	G. E. M. Anscombe	Intention
۴۱	کتابی دربارهٔ عشق	خانم گابریل		فلسفهٔ نفس، ۳۴

۴. انسان‌شناسی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	Treatise of Human Nature	David Hume	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۳۸	از کتاب‌های دوران‌ساز فلسفهٔ غرب است.
۲	In Definition of Secular Humanism	پل وایزر	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۵۳	

۵. علوم اجتماعی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	فرهنگ علوم اجتماعی		فن ترجمه، ۳۲	دوستان این را تهیه کنند.
۲	فلسفهٔ علوم اجتماعی	آلن راین / عبدالکریم سروش	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۲۷	
۳	فلسفه و علوم اجتماعی	لوسین گلدمن / حسن اسدپور پیرانفر	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۴	فلسفه و جامعه‌شناسی	امیل دورکیم / فرحناز خمسه‌ای	نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۱	در زمینهٔ جامعه‌شناسی معرفت که در قبض و بسط هم به کار رفته است.
۵	زندگی و اندیشهٔ بزرگان جامعه‌شناسی	لیوئیس کوزر / محسن ثلاثی	فلسفهٔ نفس و بدن، ۳۹	
۶	مراحل اساسی سیر اندیشه در جامعه‌شناسی	ریمون آرون / باقر پرهام	نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۱	در زمینهٔ جامعه‌شناسی معرفت که در قبض و بسط هم به کار رفته است.
۷	ایدئولوژی و اتوپیا	کارل مانهایم / فریبرز نوربور	نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۱	در زمینهٔ جامعه‌شناسی معرفت که در قبض و بسط هم به کار رفته است.
۸	عینیت در پژوهش‌های اجتماعی	گونار میردال	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۱۹	در باب این‌که علوم انسانی به هیچ وجه نمی‌توانند از بند ایدئولوژی رها شوند.

۹	مقدمه	ابن خلدون / محمدپروین گنابادی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۳ و ۷۶ و ۱۰۳	خیلی پرغلط ترجمه شده است و مرحوم سید محمد فرزان، استاد دانشگاه تهران، که به تعبیر بعضی از ادبای عرب از همهٔ ادبای عرب زمان خود قوی‌تر بوده است و اعجوبه در ادبیات عرب بوده است، همهٔ اغلاط مرحوم گنابادی را در حاشیهٔ کتاب خود نوشته و بنا بر وصیت ایشان که کتاب‌های خود را به مرحوم بروجردی هدیه کرده است، الآن در کتابخانهٔ مسجد اعظم قم است. بخش مربوط به کلامش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.

۶. علوم سیاسی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	نظره دقیقه فی النظرات السیلسیه	محمد تاج‌الدین شکی	فن ترجمه، ۲۴	
۲	تفکر نوین سیاسی اسلام	حمید عنایت / بهاءالدین خرمشاهی	فن ترجمه، ۳	این ترجمه بهتر از ترجمهٔ آقای صارمی است.
۳	قدرت	راسل / دریابندری	ارتباط دین واخلاق، ۱۴۲	در باب نیروهای انگیزاننده، باوراننده و بازدارنده
۴	خشونت	هانا آرنت / عزت‌الله فولادوند	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۵	انقلاب	هانا آرنت / عزت‌الله فولادوند	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۶	افسانهٔ دولت	ارنست کاسیرر / نجف دریابندری	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۷	چهار مقاله دربارهٔ آزادی	آیزایا برلین / محمدعلی موحد	فن ترجمه، ۳۷ ـ ایمان، ۸۵ ـ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۲۴	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است، و نیز در باب اختیار کتاب واقعاً قابل تجویزی است.
۸	تحلیلی نوین از آزادی	موریس کرنستون / امیرجلال‌الدین اعلم	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۲۴	در باب اختیار واقعاً کتاب قابل تجویزی است.

۷. علوم اقتصادی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	اقتصادنا	شهید صدر	فن ترجمه، ۲۵	

۸. اخلاق

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	تهذیب‌الاخلاق	ابن مسکویه	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۲	اخلاق ناصری	خواجه نصیرالدین طوسی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۳	اخلاق محتشمی	خواجه نصیرالدین طوسی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱؛ ایمان، ۲۲۴	
۴	اوصاف‌الاشراف	خواجه نصیرالدین طوسی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۵	گشایش‌نامه	خواجه نصیرالدین طوسی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۶	معراج‌السعاده	ملا احمد نراقی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۷	جامع‌السعاده	ملا احمد نراقی	ارتباط دین واخلاق، ۱۱	
۸	احیاء العلوم الدین	غزالی	ارتباط دین واخلاق، ۲۱؛ ایمان، ۲۶۸	برای بحث شرور (ربع ۴ کتاب ۵...).
۹	الإملاء فی مشکلات الاحیاء	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۵	در پاسخ به نقادان احیاء العلوم الدین. نام‌های دیگر این کتاب عباتند از: الاجوبه المسکه عن الأسأله المبهمه و الانتصار بما فی الإحیاء من الاسرار.
۱۰	اتحاف الساده المتقین بشرح اسرار احیاء العلوم الدین	مرتضی زبیدی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۶ و ۲۱۹ و ۲۲۸	در ۱۰ مجلد در شرح احیاءالعلوم که کتاب الانتصار یا الإملاء فوق‌الذکر در حاشیهٔ این کتاب آمده است و من این کتاب را قوی ندیدم گرچه در میان اهل سنت خیلی بها دارد
۱۱	اسلام‌شناس بزرگ روسی - برای بحث تفاوت ایمان و امید از دید اخلاق اسلامی خیلی مفید است.	ایمان، ۲ و ۱۸ و ۲۵۸	Rosenthal	Sweeter than Hope

۹. فلسفهٔ اخلاق

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	Concept of Ethics	دکتر زینک	فلسفهٔ نفس، ۱۹	کتاب بسیاربسیار خوبی است.
۲	Teaching Yourself Ethics	اولینگ	ارتباط دین واخلاق، ۴۵	فیلسوف تحلیلی انگلیسی و از شارحان مهم کانت
۳	اخلاق نیکوماخوس	ارسطو	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۹؛ ارتباط دین واخلاق، ۱۲۵، ۱۴۰؛ فلسفهٔ نفس و بدن، ۲؛	
۴	رساله‌های اخلاقی	سنکا	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۹	
۵	فراسوی نیک و بد	نیچه / [داریوش آشوری]	ایمان، ۶۷	
۶	چنین گفت زرتشت	فردریش نیچه / داریوش آشوری	عقلانیت باورهای دینی، ۱۳۷	با ترجمهٔ نسبتاً خوب
۷	دانش و ارزش	عبدالکریم سروش	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۳	
۸	مقالهٔ اخلاق خدایان	عبدالکریم سروش	نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۸	از قوی‌ترین مقاله‌های دکتر سروش که خیلی کم مورد توجه قرار گرفته است.
۹	اخلاق انسان‌گرایانه	Erich Fromm	تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۰	
۱۰	پایان فضیلت	السدر مک‌اینتایر / (شمالی و شهریاری زیر نظر لگنهاوزن)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۳	بسیار اهمیت دارد.
۱۱	کدام عقلانیت، عدالت برای که؟	السدر مک‌اینتایر / (مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۴	بسیار اهمیت دارد.
۱۲	سه دیدگاه رقیب در اخلاق	السدر مک‌اینتایر / (مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۴	بسیار اهمیت دارد.
۱۳	مقالهٔ اخلاق باور	کلیفورد	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۵۵ ـ ایمان، ۶۷	
۱۴	حسن و قبح عقلی	جعفر سبحانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶۴	وی با آقای حائری یزدی دربارهٔ حسن و قبح بحث دائمی دارد.
۱۵	کاوش‌های عقل عملی	حائری یزدی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶۴	وی با آقای سبحانی دربارهٔ حسن و قبح بحث دائمی داشت.
۱۶	Religion and Morality Reconsidered	باروخ برودی	ارتباط دین واخلاق، ۹۴	فیلسوف دین و فیلسوف اخلاق معروف امریکایی که یهودی هم هست و این کتاب، هم در فلسفهٔ دین و هم در فلسفهٔ اخلاق کتاب خیلی خوبی است.
۱۷	Religion and	Bernard Williams	ارتباط دین واخلاق، ۱۶۴	

	Morality			
۱۸	Religion and Moral Reason; a New Method for Comparative Study	Ronald M. Green	ارتباط دین واخلاق، ۱۸۰	
۱۹	Morality and Religion	W. W. Bartin	فن ترجمه، ۴، ۲۴	
۲۰	Ethics without God	Kai Nielson	فن ترجمه، ۲۴؛ سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۵۳	

۱۰. فلسفهٔ علم

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	مقدمه‌ای بر فلسفهٔ علم	ردولف کارناپ / یوسف عفیفی	فلسفهٔ نفس و بدن، ۳۶ ـ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۲۷	ترجمهٔ خوبی دارد.
۲	علم چیست، فلسفه چیست؟	عبدالکریم سروش	نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۳	
۳	مبادی مابعدالطبیعی علوم نوین	ادوین آرثربرت / عبدالکریم سروش	فلسفهٔ نفس، ۷۳	
۴	فیزیک و فلسفه	جی. اچ. جینز / علی‌قلی بیانی	فلسفهٔ نفس، ۷۳	
۵	نیاز به علم مقدس	سید حسین نصر / حسن میانداری و احمدرضا جلیلی	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۱۹	

۱۱. فلسفهٔ تاریخ

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	تاریخ چیست؟	ئی.ایچ کار / حسن کامشاد	فن ترجمه، ۱۰	
۲	اندیشهٔ ترقی؛ جامعه و تاریخ	سیدنی پولارد / حسین اسدپور پیرانفر	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۳۹	در باب سیر تاریخ اندیشه و پیشرفت

۱۲. فلسفۀ نفس

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	دیکشنری...	Lacy (?)	فلسفۀ نفس و بدن، ۳۰	درباب فهم لغات دقیق فلسفۀ نفس تعابیر خیلی دقیقی دارد و بهترین است.
۲	دربارۀ نفس	ارسطو	فلسفۀ نفس و بدن، ۲۱	
۳	The Concept of Mind	Gilbert Ryle	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۷ ـ فلسفۀ نفس و بدن، ۸ ـ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۱۶	کتاب دوران‌ساز رایل است. مدعی است که قول به وجود هوش، عاطفه و... نظری است و او می‌تواند رفتار انسان را بی‌نیاز از آنها توجیه کند.
۴	Philosophy of Mind	اسپکتر (؟)	فلسفۀ نفس و بدن، ۱۳	از سری کتاب‌های Foundation of Philosophy، کتابی کم‌حجم و ساده و بیشتر دربارۀ رابطۀ نفس و بدن
۵	The Character of Mind; an Introduction to the Philosophy of Mind	Colin McGinn	فلسفۀ نفس و بدن، ۸	
۶	Mind, Self and Society; from the Standpoint of a social Behaviorist	George Herbert Mead	فلسفۀ نفس و بدن، ۳۹	کتاب معروف میلز که کلاسیک هم هست، دربارۀ بررسی وجود پنج من در آدمی.
۷	Body and Mind	یسی (؟)	فلسفۀ نفس و بدن، ۸	حاوی مجموعه مقالات بسیار مهم
۹	پروژۀ آتمن	Ken Wilber / (مصطفی ملکیان)	فلسفۀ نفس، ۴ و ۴۱	یکی از ۱۸ کتاب بسیار مهم و شاهکار این عارف، فیلسوف و روان‌شناس بودایی در زمینۀ شناخت ساحات وجودی انسان که در پی اثبات باطن برای همۀ موجودات است. از اعاظم فیلسوفان نفس است و دربارۀ او گفته‌اند که انیشتین عالم انسان است.
۱۰	نگریستن از ناکجا به هرکجا	تامس نایگل / (مصطفی ملکیان)	فلسفۀ نفس، ۲۲	شاهکار او و از آثار واقعاً کلاسیک است.

۱۳. فلسفۀ دین / کلیات

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	Tree Essays on Religion	John Stuart Mill	مسألۀ شرور، ۳۵	
۲	The Miracle of Theism	J. L. Mackie	ارتباط دین واخلاق، ۱۶۴؛	

			سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۵۳	
۳	Critic of Religion and Philosophy	Walter Kaufmann	ایمان، ۲۸۲ ـ عقلانیت باورهای دینی، ۳۷	کتاب خیلی معروف او با گرایش اگزیستی است.
۴	Theodosia	Gottfried Leibniz	مسألهٔ شرور، ۶؛ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۱	بحث غایتداری
۵	Divine Relativity	Charles Hartshorne	عقلانیت باورهای دینی، ۷۰	کتاب خیلی جالبی است دربارهٔ این‌که خدا هم دستخوش نسبیت است و اطلاق ندارد؛ البته آدم جرأت ترجمه‌اش را ندارد!
۶	World views	Ninian Smart	عقلانیت باورهای دینی، ۳۳	دین‌پژوه معاصر که به آراء او بسیار اهمیت می‌دهند؛ در باب بررسی ابعاد دین
۷	Contemporary Critiques of Religion	Kai Nielson	عقلانیت باورهای دینی، ۵۵	از بزرگ‌ترین فیلسوفان دین الحادی
۸	چرا مسیحی نیستم؟	راسل	ارتباط دین واخلاق، ۱۶۴	
۹	فلسفه الدین	ادیب سعد	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۳	از مرکز دراسات. وی آثار بسیار باارزش در فلسفهٔ دین دارد و به نثری زیبا می‌نویسد.
۱۰	دو سرچشمهٔ اخلاق و دین	هانری برگسن / حسن حبیبی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۸۵	
۱۱	دربارهٔ قضا و قدر الهی	خروسیپوس	مسألهٔ شرور، ۳۳	
۱۲	Process and Reality	Alfred North Whitehead	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۱؛ عقلانیت باورهای دینی، ۶۸	در معرفی الهیات پویشی؛ کتابی خیلی دشوار و مهم‌ترین اثر وایتهد است.
۱۳	Worship	Ninian Smart	عقلانیت باورهای دینی، ۱۰۰	فیلسوف دین الهی انگلیسی. دربارهٔ پارادوکسیکالیتهٔ بلاغی در مورد صفت اغاثهٔ خداوند.
۱۴	حس مذهبی یا بعد چهارم	تانه گی دوکه نه‌تن	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۶	برای براهین فطرت
۱۵	احیاء فکر دینی در اسلام	محمد اقبال / احمد آرام	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۶	جهان غیب و غیب جهان	بهاءالدین خرمشاهی	ایمان، ۳۹	

۱۴. فلسفهٔ دین / اثبات وجود خدا

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	خدا در فلسفه	پل ادواردز / بهاءالدین خرمشاهی	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۷، ۵۹	مقالهٔ برهان از راه اجماع عام ـ ترجمهٔ بسیار مغلوط و ناقصی دارد اما برای آشنایی با ادواردز و شروع قابل مطالعه است.

۲	اثبات وجود خدا	زیر نظر جان کلوودر مونسما / هیأت مترجمان	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۱	
۳	مقاله‌ای در نقد ادلهٔ اثبات خدا	لگنهاوزن / محمدرضا اثنی‌عشری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۳۲	در مجلهٔ کیان
۴	چگونه دربارهٔ خدا بیندیشیم؛ راهنمایی برای بی‌دین قرن بیستم	مورتیمر ج. ادلر / احمد آرام	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۳۵	
۵	مبانی خداشناسی در فلسفهٔ یونان و ادیان الهی	رضا برنجکار	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۶ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶۹	برای براهین فطرت ـ اولاً اختلاف متفکرین اسلامی در معنای فطرت را به‌خوبی نشان می‌دهد و ثانیاً با همهٔ نظرات مخالفت می‌کند و نشان می‌دهد که فطرت در قرآن به معنای دیگری است.
۶	ده مقاله پیرامون مبدأ و معاد	جوادی آملی	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۵۵ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۳ و ۱۰۶	برای براهین فطرت. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷	Allah Transcendent	Ian Richard Netton	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶۷	
۸	معانی معنا (؟)		برهان‌های تجربهٔ دینی، ۲۷	بررسی برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص

۱۵. فلسفهٔ دین / شرور

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	مقالهٔ شر و قدرت مطلقه	جی. ال. مکی / صالح‌نژاد	مسألهٔ شرور، ۴، ۴۹	مجلهٔ کیان، ش ۳ ـ این مقاله به دلیل قوت و جامعیتش از ۳۰ سال پیش تاکنون در غرب معروف بوده است و بهترین پاسخ به آن مقالهٔ نینیان اسمارت است.
۲	مقالهٔ رودررو با جی.ال. مکی	هادی صادقی	مسألهٔ شرور، ۴۵	مجلهٔ کیان، ش ۱۷
۳	مقالهٔ مسألهٔ شر	ویلیام جی / ابراهیم سلطانی	مسألهٔ شرور، ۴۵	مجلهٔ کیان، ش ۱۷

۱۶. فلسفهٔ دین / جاودانگی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	درد جاودانگی	میگل د اونامونو / خرمشاهی	فن ترجمه، ۴۹ ـ ایمان، ۵۳ و ۱۹۷ و ۲۸۷ و ۲۸۹	ترجمهٔ خوبی دارد.
۲	The Will to Believe,	William James	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷،	

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
	Human Immortality		۵۵ ـ فلسفهٔ نفس و بدن، ۱۲	
۳	زندگی پس از مرگ	ریموند مودی /	فلسفهٔ نفس، ۳۰	دو ترجمهٔ بسیار ضعیف دارد.
۴	خاطرات مرگ	مایکل سابوم / سودابه فضائلی	فلسفهٔ نفس، ۳۲	از کتب بسیار خوب در این زمینه با ترجمهٔ بسیار خوب

۱۷. فلسفهٔ دین / علم و دین

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	علم و دین	ایان باربور / بهاءالدین خرمشاهی	فن ترجمه، ۴۹ ـ فلسفهٔ نفس، ۲۲	ترجمهٔ خوبی دارد.

۱۸. فلسفهٔ دین / وحی و نبوت

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	وحی یا شعور مرموز	علامه طباطبایی	فن ترجمه، ۲۵	
۲	پیرامون وحی و رهبری	عبدالله جوادی آملی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.

۱۹. فلسفهٔ دین / ایمان

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	ایمان و معرفت دینی	پنلهام	ایمان، ۱۴۸	کتابی است ارزشمند.
۲	Faith and Knowledge	John Hick	ایمان، ۱۵۱	
۳	مقالهٔ ایمان، باور و عمل	William James	ایمان، ۶۷	

۲۰. فلسفهٔ غرب

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	دائره‌المعارف فلسفی	پل ادواردز	فن ترجمه، ۱۹	
۲	فرهنگ اندیشهٔ نو	زیر نظر ع. پاشایی	فن ترجمه، ۳۲	

۳	فرهنگ فلسفی	ولتر	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۱	این فرهنگ فلسفی ولتری که نصرالله فلسقی ترجمه کرده است قسمت بسیار ناچیزی از آنست.
۴	Dictionary of Philosophy	Runes	-	اولویت ۱
۵	Oxford Dictionary of Philosophy	-	-	اولویت ۲
۶	Dictionary of Philosophy	Anthony Flew	-	اولویت ۳
۷	سری کتاب‌های بنیان‌گذاران فرهنگ امروز نشر طرح نو		فن ترجمه، ۳۶	برای آشنایی با تاریخ اندیشه و فرهنگ مطالعه کنید.
۸	سری کتاب‌های پیشروان اندیشهٔ نو نشر خوارزمی		فن ترجمه، ۳۷	تا ۱۴ مجلد آن منتشر شد. برای آشنایی با تاریخ اندیشه و فرهنگ مطالعه کنید.
۹	آشنایی با فیلسوفان بزرگ	برایان مگی / عزت‌الله فولادوند	فن ترجمه، ۳۷	کتاب بسیا بسیار خوبی در این زمینه است.
۱۰	متفکران روس	آیزایا برلین / نجف دریابندری	فن ترجمه، ۳۷ ـ ایمان، ۸۵	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۱۱	تاریخ فلسفه	کاپلستون	فن ترجمه، ۱۹	
۱۲	تاریخ فلسفهٔ غرب	برتراند راسل / نجف دریابندری	فن ترجمه، ۴۶	
۱۳	تاریخ فلسفه شرق و غرب	زیر نظر راداکریشنان / هیأت مترجمان	فن ترجمه، ۳۸ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۹	دربارهٔ عرفان شرقی مخصوصاً به این کتاب رجوع کنید. راداکریشنان از اعاظم فلاسفهٔ عصر ماست.
۱۴	شناسایی و هستی	ال. مینار / علیمراد داوودی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۳	این ترجمه شامل دوپنجم کتاب است؛ کل کتاب کار ذی‌قیمتی است.
۱۵	آگاهی و جامعه	استوارت هیوز / عزت‌الله فولادوند	فن ترجمه، ۳۷ ـ ایمان، ۸۵	به نظر من در این زمینه یک شاهکار است. جریان‌های فکری اروپا و تأثیر آن بر نویسندگان و متفکران در طول دو قرن را بسیار عالی ترسیم کرده است و بیان می‌کند که فیلسوفان نمی‌توانند مثل هنرمندان حقایق را بیان کنند.
۱۶	گره فروبسته	استوارت هیوز / عزت‌الله فولادوند	فن ترجمه، ۳۷	نظیر همین کتاب فوق است.
۱۷	فلسفهٔ معاصر	علی اصغر حلبی	ایمان، ۹۰	
۱۸	Introductory Readings in Philosophy	Signer & Ammermin	ایمان، ۵۰	
۱۹	Elements of Philosophy	Samuel E. Stmnpt	ایمان، ۵۰	
۲۰	Problems in Philosophy; the Limits of Inquiry	Colin McGinn	فلسفهٔ نفس، ۸۸	فیلسوف ملحد و شکاک زندهٔ آمریکایی؛ کتابی در باب شکاکیت که هیچ‌کس را نمی‌تواند به نتیجه‌ای برساند.
۲۱	جمهور	افلاطون / [عیمراد داوودی]	روش‌شناسی تحقیق در علوم	در باب وحدت یا کثرت روش و دقت علوم نزد

			انسانی، ۹	افلاطون و ارسطو (در کتاب اخلاق نیکوماخوس)
۲۲	تئاتتوس	افلاطون / محمدحسن لطفی	مسألهٔ شرور، ۳۳؛ تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۶ و ۲۲۷	
۲۳	فلسفهٔ رواقی (اپیکور)	ژان برن / ابوالقاسم پورحسینی	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۲۷	
۲۴	تتبعات	مونتنی / احمد سمیعی	عقلانیت باورهای دینی، ۵۱	تنها منبع به فارسی دربارهٔ شکاکیت قرن پانزدهم است.
۲۵	فلسفهٔ روشنگری	ارنست کاسیرر / یدالله موقن	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۲۶	فلسفهٔ روشنگری	لوسن گلدمن / منصوره کاویانی	فن ترجمه، ۳۷	دربارهٔ فرهنگ و اندیشهٔ اروپا؛ خواندنش برای مترجمان مفید است.
۲۷	رساله	David Hume	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۲۱	بررسی برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۲۹	پژوهش	David Hume	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۲۱	بررسی برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۳۰	اخلاق	باروخ اسپینوزا / محسن جهانگیری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۴۳	
۳۱	نقد عقل محض	کانت	فن ترجمه، ۱۹	
۳۲	تأملات / اندیشه‌ها	پاسکال /	ایمان، ۳۹ و ۱۴۱	
۳۳	Being and Time	Martin Heidegger	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۲۰	
۳۴	تحلیل ماده	برتراند راسل	فن ترجمه، ۲۲	
۳۵	چهار پراگماتیست	اسرائیل اسکفلر / محسن حکیمی	ایمان، ۵۰	
۳۶	جستارهای فلسفی	برتراند راسل / میرشمس‌الدین ادیب سلطانی	ایمان، ۵۰	دو مقالهٔ دقیق دربارهٔ ویلیام جیمز دارد.
۳۷	عرفان و منطق	برتراند راسل / نجف دریابندری	فن ترجمه، ۴۶	
۳۸	رسائل منطقی فلسفی	لودویگ ویتگنشتاین / [میرشمس‌الدین ادیب سلطانی]	ایمان، ۱۳۱؛ برهان‌های تجربهٔ دینی، ۳۳	کتاب معروف وی ـ برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
۳۹	رسالهٔ وین	میرشمس‌الدین ادیب سلطانی	زبان تخصصی، ۱۰۸	
۴۰	آثار کالینگ‌وود		نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۸	
۴۱	آثار اراسموس		جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۶	
۴۲	آثار Thomas Moor		جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۶	
۴۳	مقالهٔCertainty	G. H. Moor	ایمان، ۱۵	
۴۴	Essay on Action, Event	Ronald Davidson	فلسفهٔ نفس، ۱۷ ـ فلسفهٔ نفس و بدن، ۴	کتاب معروف و بسیار عمیق دونالسون، بزرگ‌ترین فیلسوف فعل معروف آمریکایی است، در باب تمایز

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
				فعل از نتیجه.
۴۵	A Guide to the Perplexed	Schumacher	فلسفهٔ نفس، ۲۰	دربارهٔ سرایت متافیزیک سطح‌ها به کل جهان هستی
۴۶	Spread of…	ولفسن	فلسفهٔ نفس، ۲۲	دربارهٔ بررسی متافیزیک سطح‌های اسپینوزا
۴۷	سلامت و معرفت	ادی	مسألهٔ شرور، ۱۰	
۴۸	تاریکخانهٔ ایدئولوژی	سارا کوفمان / ستاره هومن	ایمان، ۲۶۳ ـ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۱۹	در بیان این‌که بیشتر نظام‌های فکری در واقع آرزواندیشی‌اند، و انسان همواره آن‌چنان که می‌اندشد نیست ولو آن‌که صادق باشد.
۴۹	فراسوی نوگرایی	ترجمه زیر نظر مانی حقیقی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۴۵	مجموعه مقالاتی است دربارهٔ پست‌مدرنیسم. به نظرم بهترین کتاب در این زمینه است و ترجمه‌اش هم نسبتاً خوب است.

۲۱. مارکسیسم

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	مارکس و مارکسیسم	آندره پی‌یتر / شجاع‌الدین ضیائیان	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۶	کتابی به قوت این کتاب در رد مارکسیسم نوشته نشده است.
۲	فراسوی مارکسیسم	هانری دومان / منوچهر بیات مختاری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۶ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۴۱	کتابی قوی در رد مارکسیسم
۳	دیالکتیک	پل فولکیه / مصطفی رحیمی	زبان تخصصی، ۱۰۵	
۴	انسان تک‌ساحتی	هربرت مارکوزه	زبان تخصصی، ۱۰۷	ترجمهٔ ضعیفی دارد
۵	انقلاب یا اصلاح	هربرت مارکوزه / هوشنگ وزیری	زبان تخصصی، ۱۰۷	ترجمهٔ خوبی دارد
۶	مارکوزه	مک‌اینتایر / حمید عنایت		
۷	تاریخ مکتب فرانکفورت	چنگیز پهلوان	زبان تخصصی، ۱۰۶	
۸	والتر بنیامین	بابک احمدی		نشر تندر

۲۲. اگزیستانسیالیسم

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	Concluding Unscientific Postscript		فیدئیزم، ۲-۳، ۱۴	در این کتاب دربارهٔ فیدئیزم سخن گفته است؛ مهم‌ترین متن کرکگور دربارهٔ فیدئیزم ۱۳-۱۴

				صفحه‌ای است که در این کتاب نوشته و در واقع می‌شود این را آغاز مکتب فیدئیزم و مانیفست این مکتب دانست. این متن در نوشتهٔ کرکگور عنوانی ندارد اما بعدها عنوان «انفسی بودن حقیقت است» را برایش انتخاب کردند.
۲	Philosophical Fragment	Soren Kgaardierke	فیدئیزم، ۲	در این کتاب کرکگور دربارهٔ فیدئیزم سخن گفته است
۳	یادداشت‌های روزانه *Kierkegard in (?) days*	Soren Kgaardierke	فیدئیزم، ۳	در اینجا هم دائماً به مسألهٔ فیدئیزم اشاره می‌کند
۴	ترس و لرز	کرکگور	فیدئیزم، ۲-۳؛ ارتباط دین واخلاق، ۹۱	کتاب خیلی معروف و مهم او؛ در این کتاب وی بررسی می‌کند که اولاً چگونه خدا می‌توانسته به انسان دستور دهد که سر فرزند بی‌گناهت را ببر و ثانیاً به لحاظ روانی و عاطفی در درون ابراهیم و اسحاق چه می‌گذشته، آن وقت بحث فیدئیزم را پیش می‌کشد و نشان می‌دهد که ایمان دینی خود ابراهیم، ایمانی غیرمبتنی بر استدلال و یک ایمان فیدئیستی بوده است ـ ترجمهٔ بسیار مغلوت و آشفته و نادرستی از آن به دست دکتر سید محسن فاطمی صورت گرفته است که به هیچ وجه من الوجوه قابل اعتماد نیست، یعنی اغلاطش از موارد صحیحش بیشتر است
۵	پویایی ایمان	پل تیلیخ /	ایمان، ۸۶ و ۱۰۰ و ۱۰۱	کتاب خیلی دوست‌داشتنی‌ای است.
۶	شجاعت بودن	پل تیلیخ / مراد فرهادپور	ایمان، ۸۶	کتاب خیلی جالبی است.
۷	Shaking of Foundation	Paul Tillich	ایمان، ۱۱۷	کتاب بسیار جالبی است و پس از مطالعهٔ آن واقعاً روح آدم متزلزل می‌شود؛ همهٔ این کتاب آثار عملی الهیات سیستماتیک تیلیخ است.
	Systematic Theology	Paul Tillich	ایمان، ۸۶ و ۹۹	
۸				
۹	مقالهٔ پوچی	آلبر کامو	تاریخ علم کلام اسلامی، ۸۱	

۲۳. فمینیسم

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	زنان، جنون و پزشکی	دنیز راسل / فرزانه طاهری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷،	در زمینهٔ فمینیسم به‌خصوص این کتاب را مطالعه

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
			۳۲	کنید که کتابی عالمانه و قوی است.
۲	تاریخ مذکر	رضا براهنی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۳۵	

۲۴. سنت‌گرایی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	بحران دنیای متجدد	رنه گنون / ضیاءالدین دهشیری	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۱۹ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	ترجمهٔ ضعیف، آشفته و مغلوطی دارد.
۲	سیطرهٔ کمیت و علائم آخرالزمان	رنه گنون / علی‌محمد کاردان	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۱۹ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	ترجمهٔ نسبتاً خوبی دارد.
۳	معانی رمز صلیب	رنه گنون / بابک عالیخانی	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ؟ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	ترجمهٔ بسیار دقیق، عالی و سنجیده‌ای دارد.
۴	معارف قدیم و خرافات جدید	مارتین لینگز / (مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	
۵	ساعت یازدهم	مارتین لینگز / (مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	
۶	حقیقت از یاد رفته	هیوستون اسمیت / (مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۱ ـ فلسفهٔ نفس، ۲۵ ـ فلسفهٔ نفس و بدن، شش ـ عقلانیت باورهای دینی، ۱۴۸	از شاهکارهای اسمیت است و مکمل کتاب ادیان بشرش. در باب وجوه تشابه ادیان و نیز برای فرق میان self و ego.

۲۵. ادیان (شرقی)

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
	The Encyclopedia of Eastern Philosophy and Religions			
۱	دَمَّه‌پَدَه		جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۸	دو ترجمه دارد که هر دو واقعاً عالی‌اند.
۲	دائو دِ جینگ	ترجمهٔ بهزاد برکت و هرمز	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷،	ترجمهٔ عالی دارد.

		ریاحی	۱۸	
۳	فصل‌های درون	ترجمهٔ بهزاد برکت و هرمز ریاحی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۸	ترجمهٔ عالی دارد.
۴	مسیحیت و ادیان جهان	آرنولد توین‌بی / [حسین توفیقی]	عقلانیت باورهای دینی، ۱۹۷	در باب برخورد متدینان و غیرمتدینان.
۵	ادیان شرق و فکر غرب	راداکریشنان / رضازاده شفق	فن ترجمه، ۳۸ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۹	ترجمهٔ ضعیفی دارد.
۶	مذهب در شرق و غرب	راداکریشنان / امیرفریدون گرکانی	فن ترجمه، ۳۸ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۹	با ترجمهٔ نسبتاً خوب ـ کتابی است بسیار پرمغز و عمیق و با این حال مختصر
۷	Religions of Man	Huston Smith	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۱	از شاهکارهای اوست. در باب مقایسهٔ ادیان

۲۶. مسیحیت

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	کتاب مقدس		فن ترجمه، ۳۳	لازم است لااقل یک‌بار کتاب مقدس را مطالعه کنید.
۲	مفهوم انجیل‌ها	کری ولف	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۷۷	از مخالفان انحصار اناجیل بر چهار انجیل
۳	بنیادهای مسیحیت	کالکاتوسکی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۷۷	از مخالفان انحصار اناجیل بر چهار انجیل
۴	مبانی مسیحیت	آکادمی علوم شوروی / اسدالله مبشری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۷۷	چاپ حسینیه ارشاد
۵	الهیات جامع	توماس آکویناس	ایمان، ۳۴	
۶	سرگشتهٔ راه حق	Francis Assisi	ایمان، ۱۷۳	
۷	وجدان بیدار (کاستلیو و کالون)	اشتفان تسوایگ / سیروس آریان‌پور	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۶	تسوایگ یکی از بزرگ‌ترین زندگی‌نامه‌نویسان معروف اروپا است زیرا کتاب‌هایش بسیار دقیق است. ضرورت دارد با این ادبیات و کتاب آشنا شویم تا عیب سیاست‌زدگی را ببینیم و دیدمان نسبت به دین به‌خصوص به هنگام مداخله در امور سیاسی باز شود. این ترجمه از متن اصلی آلمانی است و بسیار پخته‌تر از ترجمهٔ آقای عبدالله توکل با عنوان قیام کالون و کاستلیو است.
۸	Gateway to God	Simone Weil	ایمان، ۱۱۴	کتابی جالب و ارزشمند، و دیگر آثار وی

۲۷. فرهنگ اسلامی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	دائره‌المعارف اسلام		نقد و بررسی قبض و بسط، ۱۰	
۲	دانشنامهٔ ایران و اسلام	زیر نظر احسان یارشاطر	فن ترجمه، ۳۲	ترجمهٔ خیلی دقیق از دائره‌المعارف اسلام، به خصوص برای تاریخ اسلام در کشورهای مختلف مفید است ـ حتی اگر با زیراکس شده باید تهیه کنید.
۳	زندگی‌نامهٔ علمی دانشمندان اسلامی	زیر نظر فاضل لاریجانی	فن ترجمه، ۳۲	خیلی خوب است.
٤	متفکران اسلام	بارون کارا دو وو / احمد آرام	فن ترجمه، ۳۸	چهار جلد است که جلدهای ۲ و ۴ آن ترجمه شده است. خیلی خوب تبادل جهان اسلام با غرب را تصویر کرده است.
۵	فرهنگ اسلام در اروپا	زیگرید هونکه / مرتضی رهبانی	فن ترجمه، ۳۸	تعاطی اسلام با غرب را خیلی خوب نشان داده است.
٦	علم و تمدن در اسلام	سید حسین نصر / احمد آرام	فن ترجمه، ۳۸	
۷	علم در اسلام	سید حسین نصر / احمد آرام	فن ترجمه، ۳۸ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۵	در چاپ اخیر آن نوشته شده است به اهتمام احمد آرام و نامی از نصر به‌عنوان نویسنده نبرده‌اند. این کتاب خیلی در غرب اثر گذاشته است. کتاب ارزشمند نصر است.
۸	کتابی در باب تقسیمات علوم اسلامی	قطب‌الدین شیرازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۳۸	
۹	آشنایی با علوم اسلامی	مرتضی مطهری	مسألهٔ شرور، ۵	
۱۰	معارف اسلامی در جهان معاصر	سید حسین نصر	فن ترجمه، ۳۸ ـ جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴ و ۱۵	
۱۱	جوان مسلمان و دنیای متجدد	سید حسین نصر / مرتضی اسدی	سنت‌گرایی، تجدد گرایی و پساتجددگرایی، ۱۹	
۱۲	Islam in Modern History	Wilfered Cantwell Smith	عقلانیت باورهای دینی، ۱۶	
۱۳	شناخت اسلام	فریتیوف شوان / ضیاءالدین دهشیری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	کتابی عالی، مختصر و کوچک؛ بیان معانی رمزی نماز ـ ترجمهٔ بسیار ضعیفی دارد.
۱٤	اسلام و حکت خالده	فریتیوف شوان / فروزان راسخی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	
۱۵	تفکر نوین سیاسی در اسلام	حمید عنایت / بهاءالدین خرمشاهی	فن ترجمه، ۴۹	ترجمهٔ خوبی دارد.

۱۶	نظر متفکران اسلامی دربارهٔ طبیعت	سید حسین نصر	فن ترجمه، ۳۸	بسیار نافع است و جنبهٔ مقایسه‌ای بسیار قوی دارد.
۱۷	پیکار صفین	نصربن مزاحم / پرویز اتابکی	ایمان، ۲۹۴	
۱۸	غزالی‌نامه	جلال‌الدین همایی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۳۳	

۲۸. فلسفهٔ اسلامی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	تاریخ فلسفهٔ اسلامی	هانری کربن / سید جواد طباطبایی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۳	
۲	فلسفهٔ ایرانی و فلسفهٔ تطبیقی	هانری کربن / سید جواد طباطبایی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۳	
۳	فلسفه و کلام اسلامی	مونتگمری وات / ابوالفضل عزتی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۲ و ۴۳ و ۱۰۳	از منصف‌ترین و پراطلاع‌ترین اسلام‌شناسان. مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۴	عقل‌گرایی اسلامی	جرج حورانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۶۳	از کتاب‌هایی است که به‌طور جمع‌وجور از تولدات سخن گفته است.
۵	سه حکیم مسلمان	سید حسین نصر	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۵	
۶	رسائل کندی	کندی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۳۲	
۷	الجمع بین رأی الحکیمین	فارابی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۷	
۸	الهیات شفا	ابن سینا	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۴	
۹	الاشارات و التنبیهات	ابن سینا / تصحیح سلیمان الدنیا	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۸	
۱۰	شرح اشارات ابن سینا		مسألهٔ شرور، ۷	
۱۱	حکمت بوعلی سینا	علامه حائری مازندرانی	فیدئیزم، ۲۲	در اثبات اصالت ماهیت
۱۲	التحصیل	بهمنیار / تصحیح مرتضی مطهری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۵	
۱۳	مقاصدالفلاسفه	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۷	تصحیح سلیمان الدنیا، ایشان خیلی دقیق است و متون فلسفی بسیاری از جمله اشارات را تصحیح کرده است.
۱۴	تهافت‌الفلاسفه	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴ و ۱۴۳ و ۲۰۸ و ۲۸۱	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۵	تهافت‌التهافت	ابن رشد	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۶۷	
۱۶	در زندان ابوالعلاء معری	طه حسین / حسین خدیوجم	ایمان، ۲۹۸	

۱۷	رسائل اخوان‌الصفا	اخوان‌الصفا	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۵	
۱۸	بنیاد حکمت سبزواری	توشیهیکو ایزوتسو / جلال‌الدین مجتبوی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۷	
۱۹	اسفار الاربعه	ملاصدرا	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۲	
۲۰	رسالهٔ سه اصل	ملاصدرا	ایمان، ۲۲۴	
۲۱	The Philosophy of Mulla Sadra	Fazlur Rahman	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۷	نگاهی از بیرون به ملاصدرا دارد؛ اگر کل حوزه جمع بشود نمی‌تواند کتابی این‌گونه بنویسد.
۲۲	بود و نمود	محمود شهابی	فیدئیزم، ۲۲	در اثبات اصالت وجود
۲۳	اصول فلسفه و روش رئالیسم	علامه طباطبایی	فلسفهٔ نفس، ۲۵	
۲۴	بدایه‌الحکمه	علامه طباطبایی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۱؛ مسألهٔ شرور، ۵۳	
۲۵	نهایه‌الحکمه	علامه طباطبایی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۱	

۲۹. کلام اسلامی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	عقل و وحی در اسلام	ا. جی. آربری / حسن جوادی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۳ و ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۲	تاریخ علم کلام	شبلی نعمان / محمدداعی فخر گیلانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۳ و ۷۶ و ۱۰۳	اصل کتاب را بخوانید بهتر است چون متن ساده‌ای دارد و ترجمه‌ای غیردقیق. مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۳	فلسفهٔ علم کلام	هری ولفسن / احمد آرام	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴ و ۱۱۰ و ۱۴۹ و ۲۵۹ و ۲۶۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۴	تاریخ المذاهب الاسلامیه	ابوزهره	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۵	مذاهب‌الاسلامیین	عبدالرحمن بدوی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است [که با عنوان تاریخ علم کلام اسلامی ترجمه شده است].
۶	من تاریخ الاحاد فی الاسلام	گرداوری و ترجمهٔ عبدالرحمن بدوی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۷	من لعقیده الی الثوره	حسن حنفی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۳	در پنج مجلد. یک دوره کلام است و دنیایی است از معلومات.
۸	اعتقادنامهٔ مسلمانان	ونسیک	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۴	اسلام‌شناس غربی

۹	آئینهٔ جام	عباس زریاب خویی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۷۷	
۱۰	خدا و انسان در قرآن	توشیهیکو ایزوتسو / احمد آرام	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴ ـ ایمان، ۵	کتاب ارزشمندی است.
۱۱	خلق مدام	توشیهیکو ایزوتسو / منصوره کاویانی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴	کتاب ارزشمندی است.
۱۲	مفهوم ایمان در کلام اسلامی	توشیهیکو ایزوتسو / زهرا پورسینا	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴ ـ ایمان، ۲	کتاب ارزشمندی است.
۱۳	Free Will and Predestination in Early Islam	Montgomery Watt	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۹	کتابی مفصل و ارزشمند.
۱۴	اصول‌الدین	عبدالقاهر بغدادی	مسألهٔ شرور، ۳۹	
۱۵	الفرق بین الفرق	عبدالقاهر بغدادی	مسألهٔ شرور، ۳۹ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۶۲ و ۱۰۳ و ۱۸۵	کتاب مهم. مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۶	الملل و النحل	عبدالکریم شهرستانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۶۲ و ۱۰۳ و ۲۶۰؛ مسألهٔ شرور، ۳۹	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۷	مقالات الاسلامیین و اختلاف المصلین	ابوالحسن اشعری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳ و ۱۱۴ و ۲۲۴ و ۲۵۴ و ۲۶۰ و ۲۶۱	کتاب مهم اوست. مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۸	فرق‌الشیعه	حسن‌بن موسی نوبختی / [محمدجواد مشکور]	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۱۹	ایمان	ابن تیمیه	ایمان، ۲۷۱	
۲۰	اربعین فی اصول الدین	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۷؛ مسألهٔ شرور، ۴۰	خود غزالی کتاب اربعین را در نبالهٔ جواهر می‌داند.
۲۱	الاقتصاد فی الاعتقاد	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید است.
۲۲	المنقذ من الضلال	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۲۳	الجام العوام عن علم الکلام	محمد غزالی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۶۲ و ۶۳ و ۱۰۵ و ۲۱۰	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است.
۲۴	المقصد الأسنی فی شرح معانی اسماء الله الحسنی	محمد غزالی	مسألهٔ شرور، ۴۰	از کتب معروف در شرح اسماء الهی
۲۵	Muslim Intellectual; a Study of Al-Ghazali (Al-Ghazali the Muslim Intellectual)	Montgomery Watt	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۲	کتاب خیلی عمیقی است.
۲۶	شرح اسماءالحسنی	لملم فخررازی	مسألهٔ شرور، ۴۰	
۲۷	مطالب العالیه من العلم الالهی	امام فخررازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	از بزرگ‌ترین متکلمان اشعری. مطالعه‌اش برای

				تحقیق و رجوع مفید است.
۲۸	مباحث المشرقیه فی علم الالهیات و الطبیعیات	امام فخررازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۲۹	البراهین فی علم الکلام	امام فخررازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۳۰	محصل افکار المتقدمین	امام فخررازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۳۱	محصل‌الکلام	امام فخر رازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶ و ۴۲	
۳۲	الفصل بین اهل الاهواء و النحل	ابن حزم اندلسی	ایمان، ۶۷ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۳ و ۲۲۴ و ۲۵۲ و ۲۵۸	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۳۳	حیوه‌الحیوان	کمال‌الدین محمد مَیری	مسألهٔ شرور، ۴۱	
۳۴	تشیید الارکان فی قاعده لیس فی الوجود اصلح مما کان	جلال‌الدین سیوطی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۱۰ و ۲۲۸؛ مسألهٔ شرور، ۵۱	کتاب معروف اوست.
۳۵	ذکری العاقل و تنبیه الجاهل		تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۱۸	مناظرهٔ بین آمدی و زکریای رازی
۳۶	المواقف فی علم الکلام	عضدالدین ایجی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۳۷	شرح المواقف	میر سید شریف	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۳۸	دلاله‌الحائرین	موسی‌بن میمون	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۸۱	
۳۹	تفسیر نشأتین	راغب اصفهانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۳۲	
۴۰	الانتصار	ابن خیاط	تاریخ علم کلام اسلامی، ۷۸ و ۱۰۵ و ۲۰۲	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است و از منابع بحث شرور است.
۴۱	المعتمد فی اصول الدین	ملاحمی خوارزمی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۷۹ و ۱۰۵ و ۲۰۲ و ۲۶۲	کتاب مفصلی است و چون جامع است پیشنهاد می‌کنم محور بحث قرار گیرد؛ دید او دید معتزله است. احتمالاً مفصل‌ترین کتاب کلامی است. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است و از منابع بحث شرور است.
۴۲	التوحید	ابومنصور ماتریدی	مسألهٔ شرور، ۴۰	تصحیح خلیف
۴۳	فصل المقال فی ما بین الشریعه و الحکمه من الاتصال	ابن رشد	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۴۴	شیعه در برابر معتزله و اشاعره	[هاشم معروف الحسنی / محمدصادق عارف]	تاریخ علم کلام اسلامی، ۷۸	کتاب سودمندی است.

۴۵	التوحید	مفضل	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۲	در بحار النوار
۴۶	تنزیه‌الأنبیاء	سید مرتضی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۴۷	رسائل	سید مرتضی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۴۸	اندیشه‌های کلامی شیخ مفید	مارتین مکدرموت / احمد آرام	تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۳ و ۱۰۳	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۴۹	اوائل المقالات فی المذاهب المختارات	شیخ مفید	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۵۰	النکت‌الاعتقادیه	شیخ مفید	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۵۱	الفین	علامه حلی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۵۶ و ۱۰۵	در باب امامت علی‌بن ابیطالب و از اهم کتب احتجاجی شیعه در برابر مخالفان.
۵۲	شرح باب الحادی عشر	علامه حلی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۷۹	نکتۀ تازه‌ای ندارد اما تلخیص زیبایی از آراء گذشته است.
۵۳	کشف‌المراد	علامه حلی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۲ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۶ و ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۵۴	التمهید فی علم الکلام	شیخ طوسی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۵۵	تلخیص المحصل	خواجه نصیرالدین طوسی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۴	مطالعه‌اش برای تاریخ علم کلام اسلامی لازم به‌نظر می‌آید و شامل نکات ابتکاری است.
۵۶	نقدالمحصل	خواجه نصیرالدین طوسی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶	
۵۷	تجریدالاعتقاد	خواجه نصیرالدین طوسی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۲ ـ مسألۀ شرور، ۴، ۱۱ ـ عقلانیت باورهای دینی، ۱۲ ـ تاریخ علم کلام اسلامی، ۴۲ و ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید است.
۵۸	اللوامع الالهیه فی المباحث الکلامیه	جمال‌الدین مقداد سیوری حلی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۵۹	شرح العقائد النسفیه	تفتازانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۶۰	شرح مقاصد	تفتازانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۶۰	
۶۱	شرح جوشن کبیر	ملا هادی سبزواری	مسألۀ شرور، ۴۰	در شرح اسماءالحسنی
۶۲	التفصیل	ابوالفتح کراجکی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	در باب امامت علی‌بن ابیطالب و از اهم کتب احتجاجی شیعه در بابر مخالفان. مطالعه‌اش برای

				تحقیق و رجوع مفید است.
۶۳	بعض مثالب النواصب فی نقض بعض فضائح الروافض (کتاب النقض)	عبدالجلیل قزوینی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	از اهم کتب احتجاجی شیعه در بابر مخالفان. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است.
۶۴	دلائل الصدق من فضائل امیرالمؤمنین و امامته	محمدحسن المظفر	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	از اهم کتب احتجاجی شیعه در بابر مخالفان. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است.
۶۵	الصراط المستقیم ال المستحقی التقدیم	زین‌الدین عاملی نباطی بیاضی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	از اهم کتب احتجاجی شیعه در بابر مخالفان. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است.
۶۶	شوارق‌الالهام	عبدالرزاق لاهیجی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۲ - تاریخ علم کلام اسلامی، ۸۰ و ۱۰۶	در کتاب‌هایش نکات بکر فراوان است. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۶۷	گوهر مراد	عبدالرزاق لاهیجی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	در کتاب‌هایش نکات بکر فراوان است. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۶۸	سرمایهٔ ایمان در اصول اعتقادات	عبدالرزاق لاهیجی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	در کتاب‌هایش نکات بکر فراوان است. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۶۹	کلید بهشت	قاضی سعید قمی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۰	انیس‌الموحدین	ملا مهدی نراقی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۱	شجره‌الالهیه	میرزا رفیع نائینی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۲	نامهٔ رهبران	میرزا احمد آشتیانی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۳	عقایدالامامیه	محمدرضا مظفر	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۴	علم‌الامام	محمدحسین مظفر	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۵	مبدأ و معاد	جمال‌الدین خوانساری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد. کتاب‌های ایشان حجم کم اما نکات ابتکاری بسیار دارد، ایشان در کلام بسیار قوی بوده‌اند.
۷۶	جبر و اختیار	جمال‌الدین خوانساری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.

۷۷	شرح احادیث طینت	جمال‌الدین خوانساری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۸	نیت و اخلاص	جمال‌الدین خوانساری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۷۹	مناظرات شیخ مفید	جمال‌الدین خوانساری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۸۰	بداء	سید محمدکاظم عصار	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۸۱	رسائل توحیدیه	علامه طباطبایی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۶	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۸۲	الانسان قبل الدنیا، بعد الدنیا، فی الدنیا	علامه طباطبایی	عقلانیت باورهای دینی، ۱۱	
۸۳	عدل الهی	مرتضی مطهری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۰؛ مسألهٔ شرور، ۱؛ فن‌ترجمه، ۲۵	
۸۴	کشف‌الاسرار	امام خمینی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	از اهم کتب احتجاجی شیعه در بابر مخالفان. مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است.
۸۵	المراجعات	شرف‌الدین موسوی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع در علم کلام اسلامی مفید به نظر می‌رسد.
۸۶	الالهیات علی هدی الکتاب و السنه و العقل	جعفر سبحانی	عقلانیت باورهای دینی، ۵	
۸۷	آموزش عقاید	مصباح یزدی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰؛ برهان‌های تجربهٔ دینی، ۴۸	برای براهین فطرت
۸۸	التوحید و التناهی و التحدید	حسن‌بن قاسم زیدی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۵۸	در رابطهٔ با تحدید قدرت الهی. با شرح و توضیحات ژوزف فاناس
۸۹	التوحید	محمد عبده	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۵۸	
۹۰	زادالمسافرین	ناصرخسرو	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است. در باب کلام اسماعیلی.
۹۱	اعلام‌النبوه	ابوحاتم رازی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۰۵	مطالعه‌اش برای تحقیق و رجوع مفید است. در باب کلام اسماعیلی.

۳۰. قرآن و حدیث

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	مفاهیم اخلاقی-دینی در	توشیهیکو ایزوتسو / فریدون	مسألهٔ شرور، ۱۰؛ جریان‌شناسی	تحقیق عمیقی است. کتاب ارزشمندی است.

	قرآن مجید	بدره‌ای	فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴	
۲	جواهرالقرآن	محمد غزالی / ترجمهٔ...	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۷	خود غزالی کتاب اربعین را در نبالهٔ جواهر می‌داند.
۳	الکشاف	جارالله زمخشری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۲	از منابع بحث شرور است.
٤	المیزان	علامه طباطبایی	ارتباط دین واخلاق، ۹۷، ۱۲۴، ۱۳۷؛ تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۷۲	
۵	مباحث قرآنی	محمدباقر صدر	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۴۷	
٦	سنن ابن ماجه	ابن ماجه	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۱۹	
۷	مسند احمدبن حنبل	احمدبن حنبل	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۸۴ و ۲۱۹	
۸	صحیح بخاری	بخاری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۸۴	
۹	صحیح مسلم	مسلم	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۸۵	
۱۰	صحیح ترمذی	ترمذی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۸۶	
۱۱	سنن ابی‌داوود	ابی‌داوود	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۸۶	
۱۲	مصباح‌الشریعه	منسوب به امام صادق	فلسفهٔ نفس، ۷	
۱۳	امالی	سید مرتضی	ارتباط دین واخلاق، ۱۰۹	
١٤	بحارالنوار	علامه مجلسی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۲۰	
۱۵	حلیه‌المتقین	علامه مجلسی	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۲۸	برای برهان حوادث و وقایع تاریخی خاص
١٦	غرر و درر	آمدی	فلسفهٔ نفس، ۳۶	

۳۱. عرفان و تصوف

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	قوت‌القلوب	ابوطالب مکی	مسألهٔ شرور، ۵۱؛ تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۰۰ و ۲۱۱ و ۲۱۹ و ۲۲۰	از مقدم‌ترین کتب اخلاق عرفانی است.
۲	مناقب‌العارفین	[افلاکی]	ایمان، ۲۴۲	
۳	صد منزل	خواجه عبدالله انصاری	ایمان، ۲۹۵	
٤	صد میدان	خواجه عبدالله انصاری	ایمان، ۲۹۵	
۵	منازل‌السائرین	خواجه عبدالله انصاری	ایمان، ۲۹۵	
٦	رسالهٔ قشیریه	ابوالقاسم قشیری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۱۹	
۷	نامه‌های عین‌القضاه همدانی	تصحیح عفیف عسیران	مسألهٔ شرور، ۴۰	
۸	مصائب حلاج	لوئی ماسینیون / ضیاءالدین دهشیری	تاریخ علم کلام اسلامی، ۲۲۴ و ۲۳۲	

۹	مفهوم امر قدسی	رودلف اتو / [همایون همتی]	نقد و بررسی قبض و بسط، ۹	
۱۰	عرفان و فلسفه	و. ت. استیس / خرمشاهی	فن ترجمه، ۴۹	ترجمهٔ خوبی دارد.
۱۱	صوفیسم و تائوئیسم	توشیهیکو ایزوتسو / محمدجواد گوهری (منصوره کاویانی / مصطفی ملکیان)	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴ ـ فلسفهٔ نفس، ۷	کتاب ارزشمندی است و بحث‌های خیلی خیلی دقیق دارد.
۱۲	گوهر وصدف عرفان اسلامی	فریتیوف شوان / مینو حجت	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۹	
۱۳	درآمدی بر آیین تصوف	تیتوس بورکهارت / یعقوب آژند	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	
۱۴	ابعاد عرفانی اسلام	آنه‌ماری شیمل / عبدالرحیم گواهی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۲۰	
۱۵	عارف و صوفی چه می‌گویند	محمدجواد ذهنی تهرانی	فیدئیزم، ۲۲؛ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۷	در باب مکاشفات عجیب ـ یازده دلیل دربارهٔ اصالت ماهیت آورده است.
۱۶	راه عرفانی عشق	ویلیام چیتیک / [شهای‌الدین عباسی]	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴	کتاب مهم چیتیک دربارهٔ مولانا
۱۷	The Sufi Path of Knowledge	William Chittick	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۴	
۱۸	رؤیت ماه در آسمان	نصرالله پورجوادی	فلسفهٔ نفس، ۸	دربارهٔ لقاءالله
۱۹	عارفی از الجزائر	مارتین لینگز / نصرالله پورجوادی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	ترجمهٔ بسیار خوبی دارد.
۲۰	من و تو	مارتین بوبر / [خسرو ریگی]	ایمان، ۱۷۲	کتاب مهم اوست.

۳۲. زبان و ادبیات فارسی

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	دستور زبان فارسی	دکتر عبدالرسول خیام‌پور	زبان تخصصی، ۵۶	کتابی بسیار دقیق و علمی که باید خوانده شود.
۲	آیین نگارش	احمد سمیعی گیلانی	زبان تخصصی، ۵۶	برای تألیف، کتاب ذی‌قیمتی است.
۳	راهنمای نگارش و ویرایش	دکتر یاحقی و دکتر ناصح	زبان تخصصی، ۵۶	
۴	غلط ننویسیم	حسن نجفی	فن ترجمه، ۱۵	
۵	گلستان	سعدی	فن ترجمه، ۱۳، ۱۵	انس با این اثر و تاریخ بیهقی به همراه آثار ناصرخسرو و باباافضل کاشانی و مولوی (به خصوص دیوان شمس) و حافظ واقعاً برای مترجم مغتنم است.

۳۳. فن ترجمه و دستور زبان

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	درست و نادرست در زبان انگلیسی	مایکل سوآن / اقبال قاسمی	زبان تخصصی، ۵۶	این کتاب در دو جلد است که جلد نخست آن ترجمهٔ Basic English Usage است که کتاب مقدماتی است و جلد دوم ترجمهٔ Practical English Usage است که دورهٔ پیشرفتهٔ آنست. کسی که می‌خواهد در زمینهٔ ترجمه و گرامر انگلیسی کار کند، حتماً باید به مطالب این دو کتاب به عنوان مأخذ خود رجوع کند.
۲	مقایسهٔ تطبیقی زمان‌ها در انگلیسی و فارسی	رضی هیرمندی		
۳	پیشوندها و پسوندها در زبان انگلیسی		زبان تخصصی، ۵۶، ۱۰۲	کتاب عنوان فارسی دارد ولی مطالبش کاملاً به انگلیسی است. دانستن مطالب این کتاب لازم است.
٤	Common Mistakes in English		زبان تخصصی، ۵۶	دانستن مطالب این کتاب لازم است.
۵	فرهنگ اصطلاحات آکسفورد	دکتر شهلا زارعی	زبان تخصصی، ۲	نشر قومس ـ مطالعه‌اش مفید است.
٦	فرهنگ ضرب‌المثل‌های انگلیسی	حییم	فن ترجمه، ۴۴	فرهنگ نسبتاً کوچک و جالب
۷	کتب دکترمیرشمس‌الدین ادیب‌سلطانی		زبان تخصصی، ۱	برای سنجش ریشهٔ لغت در زبان مبدأ با ریشهٔ آن در زبان مقصد
۸	مجلهٔ مترجم		زبان تخصصی، ۲	مطالعه‌اش مفید است.

۲٦. شعر و رمان

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	سری کتاب‌های نسل قلم		فن ترجمه، ۳۶	مترجمان قوی دارد و انصافاً کار خیلی خوبی است. برای آشنایی با تاریخ اندیشه و فرهنگ مطالعه کنید.
۲	دنیای قشنگ نو	آلدوس هاکسلی / سعید حمیدیان	زبان تخصصی، ۱۰۰	
۳	بازنگی‌ای به دنیای قشنگ نو	ترجمهٔ حمید جزائری	زبان تخصصی، ۱۰۰	
۴	۱۹۸۴	جرج اروول / صالح حسینی	زبان تخصصی، ۱۰۰	

۵	قلعهٔ حیوانات	جرج اورول	فن ترجمه، ۱۱	
۶	مجموعه آثار شکسپیر		فن ترجمه، ۳۳، ۳۴	حتماً دوستان مطالعه کنند.
۷	نمایش‌نامهٔ شب دوازدهم	شکسپیر / دکتر لطفعلی صورتگر	فن ترجمه، ۴	ترجمهٔ فصیح ـ مترجم استاد شکسپیرشناسی دانشگاه تهران بود.
۸	نمایش‌نامهٔ تاجر ونیزی	شکسپیر	فن ترجمه، ۵	
۹	نمایش‌نامهٔ مکبث	شکسپیر	فن ترجمه، ۱۱	
۱۰	نمایش‌نامهٔ هاملت	شکسپیر	فن ترجمه، ۱۱، ۳۰	
۱۱	آلیس در سرزمین عجایب	لوئیس کارول	فن ترجمه، ۵؛ فلسفهٔ نفس و بدن، ۲۰	رمان علمی خیلی دقیق و ریاضی‌وار
۱۲	آخرین امپراطور		فن ترجمه، ۱۰	
۱۳	ماجراهای هاکل برفیل	ترجمهٔ نجف دریابندری	فن ترجمه، ۱۱، ۴۶	ترجمه از اصل متن بهتر است.
۱۴	تهوع	ژان پل سارتر / [جلال‌الدین علم]	فیدئیزم، ۱۲، ۱۷	
۱۵	کارگران دریا	ویکتور هوگو / [اردشیر نیک‌پور]	ایمان، ۸۱ ـ روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۱۸	دربارهٔ این که در این دنیا بالأخره مؤمن از غیرمؤمن مشخص می‌شود، و تواضع و خوش‌خلقی با مردم حاصل نفرت از آنانست.
۱۶	بینوایان	ویکتور هوگو / حسینعلی مستعان	فن ترجمه، ۳۹	
۱۷	در جستجوی زمان گمشده	مارسل پروست / مهدی سحابی	فن ترجمه، ۳۹	از رمان‌هایی است که خیلی تأثیرگزار بوده است.
۱۸	شور و سرمستی	رومن رولان /	ایمان، ۳۰۰	
۱۹	تراژدی‌های ایمان	رومن رولان /	ایمان، ۳۰۰	
۲۰	زندگی بتهوون	رومن رولان / [محمد مجلسی]	ایمان، ۳۰۰	
۲۱	زندگی میکل‌آنژ	رومن رولان / [اسماعیل سعادت]	ایمان، ۳۰۰	
۲۲	مهاتما گاندی	رومن رولان / [محمد قاضی]	ایمان، ۲۰۰	
۲۳	زندگی تولستوی	رومن رولان / [ناصر فکوهی]	ایمان، ۳۰۰	
۲۴	جان شیفته	رومن رولان / م. ا. به‌آزین	فن ترجمه، ۳۹ ـ ایمان، ۳۰۰	ترجمهٔ عالی دارد. بُدّی از آن نیست.
۲۵	ژان کریستوفر	رومن رولان / م. ا. به‌آذین	فن ترجمه، ۳۹ ـ ایمان، ۳۰۰	ترجمهٔ عالی دارد. بُدّی از آن نیست.
۲۶	سالامبو	گوستاو فلوبر / احمد سمیعی	فن ترجمه، ۳۹	
۲۷	مادام بواری	گوستاو فلوبر / محمد قاضی و مرتضی عقیلی	فن ترجمه، ۳۹	
۲۸	هنرپیشگی	دیدرو / احمد سمیعی	فن ترجمه، ۳۹	
۲۹	برادرزادهٔ رامو	دیدرو / احمد سمیعی	فن ترجمه، ۳۹	
۳۰	الیور توئیست	چارلز دیکنز /	فن ترجمه، ۳۹	ترجمهٔ خوبی ندارد.
۳۱	داستان دوشهر	چارلز دیکنز / مهرداد نبیلی	فن ترجمه، ۳۹	

۳۲	خانوادهٔ تیبو	رژه مارتن دوگار / ابوالحسن نجفی	فن ترجمه، ۴۷	ترجمهٔ بسیار عالی دارد.
۳۳	پرندگان می‌روند در پرو می‌میرند	رومن گاری / ابوالحسن نجفی	فن ترجمه، ۴۷	
۳۴	هابیل و چند داستان دیگر	میگل د اونامونو / خرمشاهی	فن ترجمه، ۴۹	ترجمهٔ خوبی دارد.
۳۵	داستان کوتاهی از ایلیا تسیوسیلونه		روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۱۸	دربارهٔ این‌که تواضع و خوش‌خلقی با مردم حاصل نفرت از آنان است.
۳۶	مرگ پیله‌ور	آرتور میلر / احمد سمیعی	ایمان، ۱۱۷	به تعبیر بعضی، تراژیک‌ترین نمایشنامه‌ای است که بشر نوشته است؛ حتماً این را بخوانید، شخصیت اصلی این نمایشنامه به دنبال همه چیز است و چون نمی‌داند دنبال چیست یه هیچ چیز هم نمی‌رسد.
۳۷	Letter and Papers from Prison	Dietrich Bonhoeffer	ایمان، ۱۱۴	
۳۸	فیلمنامهٔ فیلم عیسی	تارکوفسکی	ایمان، ۳۰۰	
۳۹	ملال پاریس و گل‌های بدی	شارل بودلر / محمدعلی اسلامی ندوشن	ایمان، ۳۶	
۴۰	صدای پای آب	سهراب سپهری	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۱۶	برای برهان‌های تجربهٔ دینی
۴۱	اشعار خیام		ایمان، ۲۶۸	

۳۰. هنر

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	هنر اسلامی؛ زبان و بیان	تیتوس بورکهارت / مسعود رجب‌نیا	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	
۲	هنر مقدس	تیتوس بورکهارت / جلال ستاری	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	
۳	شکسپیر در پرتو هنر عرفانی	مارتین لینگز / سودابه فضائلی	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۶، ۱۰	ترجمهٔ خوبی دارد.

۲۷. از دیگر موضوعات

ش	عنوان	مؤلف / مترجم	منبع	توضیحات
۱	راهنمای آماده‌سازی کتاب	میرشمس‌الدین ادیب سلطانی	زبان تخصصی، ۸۱	

۲	ایران را از یاد نبریم	محمدعلی اسلامی ندوشن	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۶	
۳	همه‌دوستی	راداکریشنان / مسعود برزین	جریان‌شناسی فرهنگی ۱۳۷۷، ۱۹	ترجمهٔ نسبتاً خوبی دارد ـ مجموعهٔ هفت سخنرانی اوست بر آرامگاه سعدی و حافظ و... .
٤	تاریخچهٔ زمان	استیون هاوکینگ / علی افشار نادری	فلسفهٔ نفس، ۲۲ ـ ایمان، ۱۳	ترجمهٔ خوبی دارد ـ دربارهٔ ابعاد جهان. حتماً این کتاب را بخوانید، وی معتقد است که تعداد ابعا جهان کسری است و این مطلب را نمی‌توان تصور کرد اما پدیده‌های دیگر آن را الزام‌آور کرده‌اند.
۵	ارگانون	ارسو / [میرشمس‌الدین ادیب سلطانی]	تاریخ علم کلام اسلامی، ۱۶۲	
٦	فلسفهٔ ریاضی	مجموعه مقالات / ترجمه زیر نظر حسین ضیائی	ایمان، ۵	
۷	تفرج صنع	عبدالکریم سروش	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۵	مقالهٔ اول در بررسی و نقد تعاریف علوم انسانی
۸	نظریه‌های مربوط به علوم انسانی	ژولین فروند / علی‌محمد کاردان	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۶	
۹	منشأ تکامل	بخنز یا بکنز / علی‌اصغر حکمت	برهان‌های تجربهٔ دینی، ۵۲	برای براهین فطرت
۱۰	راز آفرینش انسان	کرسی موریسن / محمد سعیدی	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۱	تلاشی ناموفق در اثبات پسینی غایت‌داری
۱۱	سرنوشت انسان	لکنت دونوئی / عبدالله انتظام	روش‌شناسی تحقیق در علوم انسانی، ۳۱	
۱۲	خلاصه‌الحساب	شیخ بهائی	تاریخ علم کلام اسلامی، ۹۷	
۱۳	The Principle of Mathematics	Alfred North Whitehead and Bertrand Russel	عقلانیت باورهای دینی، ۶۸	کتاب بسیار معروفی که هم در ناحیهٔ منطق و هم در ناحیهٔ ریاضیات تحول عظیمی را ایجاد کرد.